

Asia: VN/138/2020

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi hiilen energiakäyttöä korvaavien hankkeiden investointituen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2020–2025

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen energia- ja ilmastostrategiassa linjattiin, että Suomi luopuu kivihiilen energiakäytöstä vuoteen 2030 mennessä.

Teknologiateollisuus totesi lausunnossaan energia- ja ilmastostrategiaan, että kivihiilen kieltolaki on turha. Kivihiiltä käytetään Suomessa vain kahdeksalla paikkakunnalla, osa laitoksista on päätetty muutenkin poistaa käytöstä ennen vuotta 2030 ja loputkin tulevat teknistaloudellisen käyttöikänsä päähän muutaman vuoden kuluessa vuoden 2030 jälkeen. Sitä paitsi kaikki hiililaitokset kuuluvat EU:n päästökaupan piiriin, joten Euroopan hiilidioksidipäästöt eivät vähene niiden sulkemisesta huolimatta.

Hallitusohjelman kohdassa ”Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi” esitetään tavoitteeksi, että kivihiilen energiakäytöstä luopumista vapaaehtoisesti nopeutettaisiin siten, että hiililaitokset korvattaisiin vuoden 2025 lämmityskauden loppuun eli 1.5.2025 mennessä. Tätä varten hallitus ottaa käyttöön erityisen tukiohjelman, jolla kannustettaisiin investointeihin esimerkiksi lämpövarastoihin, geotermiseen energiaan ja suuriin lämpöpumppuihin kivihiilen käytön korvaamiseksi. Samalla tavoitteena on edistää uuteen energiateknologiaan perustuvien demonstraatiolaitosten rakentamista.

Tukiohjelmalle on julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2020-2022 varattu 30 miljoonaa euroa vuodessa eli yhteensä 90 miljoonaa euroa. Tukiohjelmalla voitaisiin käynnistää noin 360 miljoonan euron investoinnit.

Energia- ja vähähiiliteknologian edistämiseksi tukiohjelman panostus on merkittävä ja hyödyllinen. Toisaalta tukea voivat saada vain ne energiantuottajat, jotka luopuvat vapaaehtoisesti hiilen energiakäytöstä määräaikaan mennessä. Koska tuki on tällä tavalla rajattu, niin ei ole varmaa, että juuri näiden yritysten hankkeet ovat Suomen hiilidioksidipäästöjen vähentämisen kannalta parhaita.

Tukea voisivat saada uusiutuvia energialähteitä käyttävät laitokset ja energian säästöhankeet. EU-säädösten mukaan uusiutuvilla energialähteillä tarkoitetaan tuuli- ja aurinkoenergiaa, ilmalämpöenergiaa, geotermistä ja hydrotermistä energiaa, valtamerienergiaa, vesivoimaa, biomassaa, kaatopaikoilla ja jätevedenpuhdistamoissa syntyviä kaasuja ja biokaasuja. Energian säästöä olisi sähkön, lämmön tai polttoaineen kulutuksen vähentäminen.

On tärkeää, että tukiohjelman puitteissa voidaan hyödyntää mahdollisimman laajaa valikoimaa uusiutuvia energialähteitä ja energian säästötoimia. On myönteistä, että ehdotuksen mukaan etusijalla olisivat investointihankkeet, joilla edistetään uutta teknologiaa ja sen kaupallista hyödyntämistä. Näin Suomeen voitaisiin rakentaa referenssilaitoksia sellaisilla teknologioilla, joilla on kansainvälistä kysyntää ja siten vientipotentiaalia suomalaisille teknologiateollisuuden yrityksille.

Muilta osin muut kuin polttoon perustuvat investointihankkeet sekä sähkön ja lämmön yhteistuotantohankeet asetetaan etusijalle verrattuna lämmön erillistuotantohankeisiin. Myös tämä lähtökohta on oikeaan osunut.

Kunnioittavasti

Helena Soimakallio

johtaja, Kestävä kehitys

Teknologiateollisuus ry

Sorvaniemi Leena
Teknologiateollisuus ry